

Az arany meg az asszony

Bemutató az Operában

Kenessey Jenő, Operaházunk tehetséges karmestere Krudy Gyulának egy feledésbe merült szindarabját választotta egyfelvondós operájának szövegkönyvéül. Az arany meg az asszony a 16-ik században játszódik, egy felvidéki polgár házában, akinek fiatal feleségét elszédíti a betoppanó dölceg zsoldos kapitány. Miközben a kapitány ripacsbarátai egy szindarabot adnak elő, a furfangos férj hamis aranypénzt ver és ezt felajánlja a kapitánynak. Az arany csábítósa erősebb a szerelemnél, a kapitány otthaggya az asszonyt, de a hamis arany a vesztét okozza; elfogják és halálul kell bűnhődnie.

A jó szöveg már félig-meddig sikert jelent és ebben az esetben a választás különösen szerencsés volt, mert ez a lírai és komikus elemekkel átszótt, alapjában véve drámai történet rendkívül alkalmas operalibrettónak. Kenessey eredeti prózájában hagyta meg a szöveget, ez azonban nem válik a mű hátrányára, mert Krudy prózája csupa muzsika s szinte magával ragadja a zeneszerzőt.

Az opera zenéje híven követi a szöveget, mind a lírai részek lágy mottóvumában, mind pedig az epizódként közzéiktatott katona történetében, amely kitűnő alkalmat nyújtott a zeneszerzőnek a komikus elem felhasználására. Habár ez a *commedia dell'arte* stílusban megjárt jelenet nincs belső összefüggésben a főcselekménnyel, zenei szempontból mégis ezt a részt tekinthetjük az opera egyik csúcspontjának. Innen kezdve állandóan fokozódik és mind szenvedélyesebbé válik a zene, az eddig finom és tartózkodóan hangszerelt zenekar is mind nagyobb szerephez jut. Néhol már-már szimfonikus jellegű lesz, míg végül a kantátaszerűen megoldott nagy kvintett után Wolfram és Anna lemondó hangulatú áridi újból a bevezetés nyugodt légkörét idézik.

Kenessey nagytudású, európai kultúrájú zeneszerző, aki kitűnő formaérzék-

kel oldotta meg feladatát. Szívesen használja fel a magyar népi zene motívumait, de mindig ízléses mértéktartással.

Az énekesek minden képességükkel elősegítik az új opera sikerét. Koréh Endre zengő basszusa tömören csengett a békés polgár szerepében, Osváth Júlia elragadó megjelenése és lágy, szárnyaló szopránja Anna alakját eleveníti meg; Rösler Endre mint szilaj, féktelen kapitány hangban és játékban egyaránt kitűnt; Komáromy és Laurisin kedvére komédiázhatott a két vándorszínész szerepében. Mellettük Szabó Miklós püpos szolgája képviselte a darabban a komikumot. Oláh Gusztáv finoman stilizált díszletet, Márk Tivadar gyönyörű, korhű kosztümjei és Nádasdy Kálmán kiváló rendezése bizonynyal hozzájárultak az opera sikeréhez, amelyet maga a szerző vezényelt.

Demény Magda